

Brussel, 17.9.2020
COM(2020) 495 final

2020/0252 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie in de Ledenraad van de Internationale Olijfraad (IOR) moet worden ingenomen in verband met de toetreding van de Republiek Oezbekistan tot de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft het besluit tot bepaling van het standpunt dat namens de Unie in de Ledenraad van de Internationale Olijfraad (hierna “IOR” genoemd) moet worden ingenomen in verband met de toetreding van de regering van de Republiek Oezbekistan tot de Internationale Overeenkomst voor olijfolie en tafelolijven (hierna de “overeenkomst” genoemd).

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. De Internationale Overeenkomst voor olijfolie en tafelolijven

De Internationale Overeenkomst voor olijfolie en tafelolijven (hierna “de overeenkomst” genoemd) heeft tot doel: i) te streven naar harmonisatie van de nationale en internationale wetgeving met betrekking tot de fysisch-chemische en organoleptische kenmerken van olijfolie, olie uit perskoeken van olijven en tafelolijven om handelsbelemmeringen te vermijden, ii) activiteiten te organiseren met betrekking tot fysisch-chemische en organoleptische analyses om de kennis over de samenstelling en de kwaliteitskenmerken van olijfproducten te verbeteren met het oog op het consolideren van internationale normen, en iii) de rol van de IOR te versterken als het forum bij uitstek voor de internationale wetenschappelijke gemeenschap op het gebied van olijven en olijfolie.

De nieuwe versie van de overeenkomst is op 1 januari 2017 in werking getreden.

De Europese Unie is partij bij de overeenkomst¹.

2.2. De Ledenraad

De Ledenraad van de Internationale Olijfraad (hierna “de Ledenraad” genoemd) is de hoogste autoriteit en het besluitvormingsorgaan van de IOR. De Ledenraad oefent alle bevoegdheden uit en verricht alle taken die nodig zijn om de doelstellingen van de overeenkomst te bereiken. Als partij bij de overeenkomst is de Europese Unie lid van de IOR en is zij vertegenwoordigd in de Ledenraad. De besluiten van de Ledenraad over de toetreding van een nieuw lid worden bij consensus genomen. Op grond van artikel 10, lid 4, onder b), van de overeenkomst gaan de leden, indien binnen een door de voorzitter van de Ledenraad bepaalde termijn geen consensus wordt bereikt, over tot stemming. Het besluit wordt geacht te zijn vastgesteld wanneer ervoor gestemd wordt door ten minste een meerderheid van de leden die beschikt over ten minste 86 % van de aandelen van de leden.

Er zijn momenteel 17 leden in de IOR en de Europese Unie beschikt over 691 van de in totaal 1000 aandelen.

2.3. De beoogde handeling van de Ledenraad

Verwacht wordt dat de Ledenraad naar aanleiding van het formele verzoek van de Republiek Oezbekistan van 25 mei 2020 om tot de overeenkomst toe te treden, tijdens een van zijn volgende zittingen of in het kader van een procedure waarbij de Ledenraad besluiten vaststelt

¹ Besluit (EU) 2016/1892 van de Raad van 10 oktober 2016 betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (PB L 293 van 28.10.2016, blz. 2) en Besluit (EU) 2019/848 van de Raad van 17 mei 2019 betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (PB L 139 van 27.5.2019, blz. 1).

via een briefwisseling, een besluit betreffende de toetreding van de Republiek Oezbekistan zal vaststellen.

De beoogde handeling strekt ertoe de voorwaarden voor de toetreding van de Republiek Oezbekistan vast te stellen op grond van artikel 29 van de overeenkomst.

De beoogde handeling zal voor de partijen bindend zijn omdat zij de besluitvormingsverhoudingen binnen de Ledenraad wijzigt in die gevallen waarin besluiten overeenkomstig artikel 10, lid 4, van de overeenkomst niet bij consensus worden genomen.

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

Hoewel het verbruik van olijfolie en tafelolijven in de Republiek Oezbekistan bescheiden blijft, is het in de afgelopen tien jaar sterk toegenomen².

De landbouw is een van de belangrijkste sectoren van de Oezbeekse economie. In 2019 was de landbouw goed voor 28 % van het bbp en bood die sector werk aan 3,6 miljoen mensen. Diversificatie van de landbouw is een van de centrale aandachtspunten van de strategie van Oezbekistan voor 2020-2030. De wijnbouw bijvoorbeeld beslaat een areaal van 137 000 hectare. De olijventeelt zal deze diversificatie in de hand werken³. In 2019 heeft de Republiek Oezbekistan reeds 45 500 kg olijven geproduceerd⁴.

Aangezien de Republiek Oezbekistan haar olijfsectoren aan het ontwikkelen is wat consumptie betreft en voornemens is ook haar productie te ontwikkelen, zal toetreding van de Republiek Oezbekistan onder bepaalde voorwaarden de IOR versterken, met name wat betreft het harmoniseren van de nationale en internationale wetgeving met betrekking tot de kenmerken van olijfproducten om handelsbelemmeringen te voorkomen. Deze toetreding strookt met de doelstellingen van het beleid van de Unie wat betreft de afzetnormen voor landbouwproducten als vastgesteld in deel II, titel II, van Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad⁵.

Bij een door de Ledenraad vast te stellen besluit zullen de voorwaarden voor de toetreding van de Republiek Oezbekistan worden vastgesteld met betrekking tot de aandelen in de IOR en de termijn voor de neerlegging van het toetredingsinstrument.

De aandelen van de leden, op basis waarvan de financiële bijdragen en de stemrechten worden vastgesteld, worden berekend volgens een in artikel 11 van de overeenkomst vermelde formule. De Unie zal erop toezien dat deze formule wordt gebruikt bij de toewijzing van aandelen aan de Republiek Oezbekistan.

De Unie zal haar steun verlenen aan elke termijn voor de neerlegging van het toetredingsinstrument die het de Republiek Oezbekistan mogelijk maakt spoedig tot de overeenkomst toe te treden. Indien de neerlegging van het instrument vertraging oploopt, kan de Unie de verlenging van de termijn voor de neerlegging van het instrument steunen in latere door de Ledenraad vast te stellen besluiten.

² Volgens de door de Republiek Oezbekistan verstrekte cijfers is de invoer van olijfproducten gestegen van 15,3 ton in 2015 naar 223 ton in 2019.

³ Toespraak van de heer Jamshid A. Khodjaev, minister van Landbouw van Oezbekistan, tijdens de 111e zitting van de IOR, 1 juli 2020.

⁴ Volgens de door de Republiek Oezbekistan verstrekte cijfers is de invoer van olijfproducten gestegen van 15,3 ton in 2015 naar 223 ton in 2019.

⁵ Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van een gemeenschappelijke ordening van de markten voor landbouwproducten en tot intrekking van de Verordeningen (EEG) nr. 922/72, (EEG) nr. 234/79, (EG) nr. 1037/2001 en (EG) nr. 1234/2007 van de Raad (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 671).

Rekening houdend met het besluitvormingsproces in de Ledenraad van de IOR is voor de vaststelling van de voorwaarden voor de toetreding van de Republiek Oezbekistan het standpunt van de Unie vereist.

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van “*de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst*”.

Het begrip “*handelingen met rechtsgevolgen*” omvat tevens handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken lichaam toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen. Onder dit begrip vallen tevens instrumenten die volkenrechtelijk niet bindend zijn, maar die “*beslissende invloed [kunnen hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt*”⁶.

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

De Ledenraad is een lichaam dat is opgericht krachtens een overeenkomst, te weten de Internationale Overeenkomst voor olijfolie en tafelolijven.

De door de Ledenraad vast te stellen handeling is een handeling met rechtsgevolgen. De beoogde handeling heeft rechtsgevolgen omdat zij van invloed zal zijn op de besluitvormingsverhoudingen binnen de Ledenraad in die gevallen waarin besluiten overeenkomstig artikel 10, lid 4, van de overeenkomst niet bij consensus worden genomen⁷.

De beoogde handeling strekt niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt wordt ingenomen. Wanneer de beoogde handeling een tweeledige doelstelling heeft of bestaat uit twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoelstelling of hoofdcomponent, terwijl de andere doelstelling of de andere component slechts ondergeschikt is, moet het overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit op één materiële

⁶ Arrest van het Hof van Justitie van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61 tot en met 64.

⁷ Handelingen van de Ledenraad die betrekking hebben op afzetnormen voor olijfolie, zouden zonder consensus kunnen worden vastgesteld; zij zijn overeenkomstig artikel 20, lid 3, van de overeenkomst bindend krachtens het internationaal recht en kunnen beslissende invloed hebben op de inhoud van de EU-wetgeving, te weten de gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen op basis van Verordening (EU) nr. 1308/2013.

rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is voor de hoofddoelstelling of de hoofdcomponent dan wel de belangrijkste doelstelling of component.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling hebben in de eerste plaats betrekking op het gemeenschappelijk handelsbeleid.

De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 207 VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 207 VWEU, in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

betreffende het standpunt dat namens de Europese Unie in de Ledenraad van de Internationale Olijfraad (IOR) moet worden ingenomen in verband met de toetreding van de Republiek Oezbekistan tot de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (hierna “de overeenkomst” genoemd) is overeenkomstig Besluit (EU) 2016/1892 van de Raad⁸ op 18 november 2016 namens de Unie ondertekend op de zetel van de Verenigde Naties in New York, onder voorbehoud van de sluiting ervan op een latere datum. De overeenkomst is op 1 januari 2017 voorlopig in werking getreden overeenkomstig artikel 31, lid 2, ervan en is door de Unie gesloten bij Besluit (EU) 2019/848 van de Raad van 17 mei 2019⁹.
- (2) Op grond van artikel 29 van de overeenkomst stelt de Ledenraad van de Internationale Olijfraad (hierna “de Ledenraad” genoemd) de voorwaarden vast voor de toetreding van een regering tot de overeenkomst.
- (3) De regering van de Republiek Oezbekistan heeft formeel verzocht om toetreding tot de overeenkomst. De Ledenraad moet daarom worden verzocht om, tijdens een van zijn volgende zittingen of in het kader van een procedure waarbij de Ledenraad besluiten vaststelt via een briefwisseling, de voorwaarden voor de toetreding van de Republiek Oezbekistan vast te stellen met betrekking tot de aandelen in de IOR en de termijn voor de neerlegging van het toetredingsinstrument.
- (4) Aangezien de Republiek Oezbekistan haar olijfsectoren aan het ontwikkelen is wat consumptie betreft en voornemens is ook haar productie te ontwikkelen, zou toetreding van de Republiek Oezbekistan onder bepaalde voorwaarden de IOR kunnen versterken, met name wat betreft het harmoniseren van de nationale en internationale wetgeving met betrekking tot de kenmerken van olijfproducten om handelsbelemmeringen te voorkomen.

⁸ Besluit (EU) 2016/1892 van de Raad van 10 oktober 2016 betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, en de voorlopige toepassing van de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (PB L 293 van 28.10.2016, blz. 2).

⁹ Besluit (EU) 2019/848 van de Raad van 17 mei 2019 betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van de Internationale Overeenkomst van 2015 voor olijfolie en tafelolijven (PB L 139 van 27.5.2019, blz. 1).

- (5) Het is passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie in de Ledenraad moet worden ingenomen, aangezien het vast te stellen besluit rechtsgevolgen zal hebben voor de Unie omdat het van invloed zal zijn op de besluitvormingsverhoudingen binnen de Ledenraad in die gevallen waarin besluiten overeenkomstig artikel 10, lid 4, van de overeenkomst niet bij consensus worden genomen,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat namens de Unie in de Ledenraad van de Internationale Olijfraad tijdens een van zijn volgende zittingen of in het kader van een procedure waarbij de Ledenraad besluiten vaststelt via een briefwisseling, moet worden ingenomen in verband met de voorwaarden voor de toetreding van de regering van de Republiek Oezbekistan tot de overeenkomst, is opgenomen in de bijlage.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter